

Etelä-Savon vesienhoidon yhteistyöryhmän kokous 1/2026, 27.5.2026

Aika: 27.5.2026, klo 9.30–12.30
Paikka: Mikkelin yliopistokeskus, luokka 116 + MS Teams
Läsnä: Lupa- ja valvontavirasto (LVV)
Ryhmäpäällikkö Veli-Matti Vallinkoski (yhteistyöryhmän pj)
Johtava asiantuntija Juho Kotanen (yhteistyöryhmän vpj ja VHA1 koordinaattori)
Vesistöasiantuntija Liisa Muuri (yhteistyöryhmän sihteeri ja vastuuhenkilö)
Vesistöasiantuntija Pekka Sojakka
Maatalouden ympäristöasiantuntija Vuokko Mähönen (maatalouden sektorivastaava)
Pohjavesiasiantuntija Juha Rautio

Yhteistyöryhmän jäsenet ja varajäsenet

Rauno Jaatinen, Etelä-Savon kalatalouskeskus
Matti Viialainen, Etelä-Savon kalatalouskeskus
Elina Lindsberg, GTK
Tuukka Liukko, INFRA ry
Hanne Soininen, Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu
Varpu Rajala, Kaakkois-Suomen elinvoimakeskus
Veijo Hämäläinen, Kyyvesi-Pieksämäki-kalatalousalue
Viljo Savolainen, Virtasalmi-Joroinen-kalatalousalue
Risto Salko, Virtasalmi-Joroinen-kalatalousalue
Sirpa Piirainen, Luonnonvarakeskus
Pekka Karhunen, Mikkelin seudun kausiasukasvaltuuskunta
Heikki Tanskanen, Mikkelin seutu
Miia Suhonen, MHY Etelä-Savo
Jouni Väkevä, MTK – metsälinja
Rauli Albert, MTK – Etelä-Savo
Saara Ryhänen, ProAgria, Etelä-Savo
Leo Lauramaa, Pro Kuolimo ry
Hilkka Partanen, Pro Puruvesi ry
Heidi Käyhkö, Rantasalmen ja Juvan seutu
Mikael Kraft, Saimaan vesiensuojeluyhdistys ry
Kirsi Haajanen, Savonlinnan kaupunki
Hanne Turunen, Savonlinnan kaupunki
Irma Kolari, Suomen Luonnonsuojeluliiton E-Savon piiri ry
Jarmo Kivinen, Suomen Luonnonsuojeluliiton E-Savon piiri ry
Marjo Ahola, Suomen metsäkeskus
Aki Hirvonen, Suomen vapaa-ajankalastajat
Lauri Tiainen, Teollisuus ja energiantuotanto (Suur-Savon sähkö Oy)

Muut osallistujat

Teemu Hentinen, Itä-Suomen elinvoimakeskus
Tero Nieminen, Itä-Suomen elinvoimakeskus
Heidi Valta, Itä-Suomen elinvoimakeskus
Heikki Virta

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja Veli-Matti Vallinkoski avasi kokouksen klo 9.30 ja esitteli osallistujia Lupa- ja valvontaviraston osalta.

2. Asialistan hyväksyminen

Hyväksyttiin asialista, joka oli toimitettu jäsenistölle sähköpostilla 11.5.2026.

3. Läsnäolijoiden toteaminen

Läsnäolijat todettiin kiertävän nimilistan perusteella ja etäyhteyden välityksellä osallistuvat MS Teamsistä. Yhteistyöryhmään on tehty aluehallintouudistuksen ja muiden jäsenvaihdosten myötä muutoksia ja uusi asettamispäätös on tehty keväällä loppukaudeksi 2026–2029.

4. Kokouksen 5.11.2025 pöytäkirja

Todettiin muistioon esitetyt pienet muutokset. Pöytäkirja hyväksyttiin ja tallennetaan verkkosivulle: [Vuoksen vesienhoitoalue \(ymparisto.fi\)](https://www.vuoksenvesienhoitoalue.fi). Jatkossa muistiot toimitetaan kommentoitavaksi yhteistyöryhmälle kokouksen jälkeen määräajaksi, jonka jälkeen muistio viedään nettisivulle.

5. Valtion aluehallinnon uudistus ja vesienhoito

Veli-Matti Vallinkoski kertoi aluehallinnon uudistuksesta, esitteli Lupa- ja valvontaviraston organisaatorakennetta, vesien- ja merenhoidon yksikön tehtäviä sekä Itä-Suomen ja Kaakkois-Suomen elinvoimakeskukseen siirtyneitä tehtäviä (Liite 1, diat 5–11). Etelä-Savo jakautuu Vuoksen (VHA1) ja Kymijoen-Suomenlahden (VHA2) vesienhoitoalueille, mutta vesienhoidon suunnittelua tehdään luontevasti ryhmärajojen yli ja tutut asiantuntijat hoitavat osin edelleen alueellisia vesienhoitoasioita. Itä-Suomen elinvoimakeskus edistää vesienhoidon toteutusta mm. myöntämällä avustusta YM:n rahoitusmomentilta vesienhoitohankkeisiin. Vesitaloustehtäviä hoitaa tällä alueella Kaakkois-Suomen elinvoimakeskus.

Uudistus on muuttanut suuresti ympäristöhallinnon rakenteita ja työtapoja. Osaamispääoma Lupa- ja valvontavirastossa on valtava ja mahdollistaa jatkossa erikoistumisen. Sidosryhmäyhteistyö hakee vielä muotoaan.

Keskustelu:

Tavalliselle kansalaiselle uudistus näyttäytyy sekavana ja eri virastojen aluerajaukset hämmäntävinä. Tällä hetkellä karttoja virastojen toiminta-alueista ei ole saatavilla. Jos netistä ei löydä tietoa, mihin virastoon tai kenelle oma asia kuuluu, tutut asiantuntijat osaavat ohjata asioita tarvittaessa eteenpäin. Myös ympäristöasioiden asiakaspalvelu osaa vastata moniin asioihin ja ohjata asioita oikeaan virastoon: [Ympäristöhallinnon](#)

[asiakaspalvelu ja yhteystiedot \(ymparisto.fi\)](#). Luvat ja valvonta -palvelussa voi selvittää, mitä lupia toiminnalleen tarvitsee: [Toiminnan lähtötiedot - Luvat ja valvonta \(lv.ahtp.fi\)](#).

Sidosryhmätoimijalle uudistuksen hahmottaminen vie aikaa. Uudistusta kritisoitiin siitä, että tavallisen kansalaisen luota on etäännytty ja viranomainen on muuttunut näkymättömäksi. Heräsi huolta myös siitä, saadaanko viranomaisia enää alueellisiin tapahtumiin kertomaan vesienhoidosta. Lupa- ja valvontaviraston asiantuntijoita voi edelleen kutsua tapahtumiin, vaikka niihin ei ole enää resursseja osallistua samaan tapaan kuin aiemmin.

6. Vesienhoidon suunnittelun ja toimeenpanon ajankohtaiset asiat

6.1 Vesienhoidon aikataulu 2026–2027

Juho Kotanen esitteli vesienhoidon 6- vuotissyklin, vesien- ja merenhoidon organisaation vuosille 2022–2027 sekä ajankohtaisia asioita suunnittelun aikataulusta (Liite 1, diat 12–18):

- Pinta- ja pohjavesien tila-arviot valmistuivat alkuvuonna 2026 (perustuvat pääosin v. 2017–2023 seuranta-aineistoihin). Alustava tila-arvio julkaistaan karttamuodossa kesäkuussa 2026.
- KeVoMu-vesistöjen osalta tiedot ovat arvioitavana SYKEssä, tämä työ valmistuu kesällä 2026.
- Tarkemmat tiedot alustavasta luokittelusta julkaistaan joulukuussa 2026 kuulemisen alkaessa. Kuuleminen ehdotuksista vesienhoitosuunnitelmiksi alkaa 1.12.2026, kuulemisaika 6 kk.
- Lainvoiman uusi luokitus saa valtioneuvoston hyväksyessä vesienhoitosuunnitelmat joulukuussa 2027.
- Aikaisemin toimenpideohjelmat laadittiin ELY-kohtaisesti, nyt vesienhoitoaluekohtaisesti. Etelä-Savo koskevat toimenpiteet löytyvät siis Vuoksen ja Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueiden toimenpideohjelmissa.
- Kevään ja alkukesän 2026 aikana suunnitellaan kaikille ihmistoiminnan merkittävälle paineille/riskeille toimenpiteet, joilla pyritään saavuttamaan tavoitetilä tai varmistamaan tavoitetilassa pysyminen.
- Toukokuun-elokuun aikana asetetaan ympäristötavoitteet ja mahdolliset poikkeamiset tavoitteista.

Keskustelu:

Elinvoimakeskukset osallistetaan vesi- ja kalatalouden sekä vesienhoidon osalta toimenpiteiden suunnitteluun, mutta yhteistyöstä on sovittava vielä tarkemmin. Tarkoituksena on, että mm. säännöstelyn kehittämishankkeet käydään yhdessä läpi. Tulva-asioissa on saatu apua Sykeltä. Toimenpiteistä laaditaan taulukko, joka toimitetaan elinvoimakeskuksille katsottavaksi ja järjestetään yhteispalaveri.

6.2 Etelä-Savon vesien luokittelu kaudelle 2028–2033

Liisa Muuri esitteli Etelä-Savon osalta uuden ekologisen luokittelun alustavia tuloksia, paineiden arviointia ja toimenpiteiden tarvetta (Liite 1, diat 20–26). 90 % järvivesimuodostumista on hyvässä tai erinomaisessa tilassa, joista vastaavasti 76 %. Ekologinen tila on heikentynyt menetelmällisen muutoksen, uudesta seuranta-aineiston tai vesimuodostuman tyyppin muutoksen takia yli sadassa vesimuodostumassa. Aidosti tila on heikentynyt 10:ssä vesimuodostumassa ja parantunut niin ikään 10:ssä vesimuodostumassa.

Juha Rautio kertoi pohjavesien tilan luokittelusta ja riskien arvioinnista (Liite 1, diat 27–40). Etelä-Savossa pohjavesialueet ovat pieniä ja harvassa, ja monessa tapahtuu rantaimeytymistä. Pohjavesialueita on yhteensä 178 kpl, joista 44 on vedenottokäytössä. Asutusta lähellä olevia vedenottoon soveltuvia pohjavesialueita on vain vähän, minkä takia niitä on erityisen tärkeä suojella, sillä pohjavesialueiden puhdistaminen voi kestää vuosia.

Keskustelu:

Todettiin, että vesien tilan muutos on viestinnällinen haaste. Keskustelussa nousi esiin Saimaan osa-altaiden tila. Esimerkiksi Lietveden tila on pudonnut kasviplanktonin takia niukasti erinomaisesta hyvään tilaan, sillä se on *one out, all out* -periaatteen mukaan heikoin laatutekijä. Joissakin tapauksissa erinomaiseksi luokitellun vesimuodostuman yksittäinen laatutekijä on voinut olla jo 3. kauden luokittelussa hyvä, mutta 4. kauden luokittelussa vesimuodostuman koko tilaluokka muuttuu hyväksi ko. laatutekijän takia.

Myös Yöveden itäosan tila on heikentynyt kasviplanktonin a-klorofyllin takia, mutta muutos johtuu laatutekijän aidosta heikentymisestä (pidemmällä aikavälillä lievää nousua pitoisuuksissa). Yöveteen kohdistuu kuormitusta mm. Ristiinan asumisjätevesistä ja teollisuudesta. Haukiveden osalta luvattiin toimittaa tiedot kunnan ympäristönsuojeluun.

Keskeinen ongelma luokittelussa on se, että seuranta-aineisto on niukka. Sattuman osuus kasvaa luonnonympäristössä merkittäväksi. Vain harvassa vesimuodostumassa on niin kattava seuranta-aineisto, että luokka pystytään arvioimaan luotettavasti. Aiempaa enemmän on käytettävissä mm. kaukokartoitusaineistoa a-klorofyllistä, joka täydentää varsinaista seuranta-aineistoa.

Puruveden ekologinen tila on edelleen erinomainen, mutta riskissä heikentyä. Toimenpiteitä tarvitaan edelleen erityisesti valuma-alueella. Edellisen kokouksen muistiossa kuvataan tarkemmin Puruveden tilassa tapahtuneita muutoksia.

6.3 Tilatavoitteet ja poikkeukset

Juho Kotanen kertoi tilatavoitteista ja poikkeamien asettamisesta (Liite 1, diat 41–42). Vesienhoidon tavoitteena on saavuttaa vähintään hyvä tila vuoteen 2027 mennessä. 4. suunnittelukaudella (2028–2033) poikkeamia voidaan asettaa seuraavin perustein:

- 1) Tavoitteen saavuttamisen määräaika pidennetään luonnonolojen perusteella.

- 2) Alennetut tilatavoitteet niissä kohteissa, joissa tavoitteen saavuttaminen on mahdotonta tai suhteettoman kallista. Etelä-Savossa ei ole aiemmin sovellettu alennettua tilatavoitetta.
- 3) Lainsäädännön edellytykset eivät täyty, jolloin poikkeusta ei aseteta. Tämä tarkoittaa sitä, että täytyy suunnitella lisää toimenpiteitä ja jatkaa niiden toteuttamista.

Poikkeamien yhteenveto ja vireillä olevat merkittävät uudet hankkeet esitetään vesienhoitosuunnitelmassa. Joissakin vesimuodostumissa ollaan kaukana tilatavoitteesta, mutta tavoitteet on pidettävä korkealla. EU seuraa poikkeamien asettamista. Poikkeamaopas löytyy verkkosivulta: [Vesien- ja merenhoidon suunnitteluoppaat asiantuntijoille \(ymparisto.fi\)](https://www.ymparisto.fi/asiatuntijoille).

Keskustelu:

Pyydettiin esittämään konkreettinen esimerkki, miten poikkeaman asettaminen näyttäytyy EU:n kannalta. Esitetäänkö toimenpiteitä toimijakohtaisesti? Toimenpiteiden toteuttaminen ei ole minkään yksittäisen toimijan harteilla, vaan toimenpiteet suunnitellaan toimialoittain. Vesistökuormitus voi johtua monenlaisesta ihmistoiminnan aiheuttamasta paineesta.

Keskusteltiin siitä, onko olemassa tekniikoita pilaantuneen pohjaveden kunnostamiseksi. Todettiin, että kyllä niitä on esim. Pursialan kloorifenolipilaantumassa kohdalla pohjaveteen syötetään ylenmäärin happea kloorifenolin hajottamiseksi vaarattomaksi ja kunnostus vaikuttaa onnistuvan.

Keskusteltiin myös Pursialan kreosoottijälpilaantumassa kunnostamisesta. Pilaantumaa kunnostettiin ensin massanvaihdolla, jolloin pilaantunut maa-aines kaivettiin pois pohjavedenpintaan saakka. Kaivua ei jatkettu syvemmälle sillä oli vaarana, että VT5 tai Savonrata sortuvat monttuun ja lisäksi pelättiin pohjavedessä olevien haitta-aineiden lähtevän liikkeelle. Pohjavedenpinnan alaista pilaantumaa pyrittiin kunnostamaan pumppaamalla. Tällä toimenpiteellä ei kuitenkaan onnistuttu poistamaan merkittävästi kreosoottijälyä ja uhka on edelleen olemassa pohjavesialueella. Tällä hetkellä kreosoottijälpilaantumassa osalta on menossa monitoroitu luontainen puhdistus ja viiden vuoden välein tarkastellaan, onko tullut uusia menetelmiä, joilla pilaantuma voitaisiin kunnostaa.

6.4 Vesienhoidon toimenpiteiden suunnittelu kaudelle 2028–2033 (Liite 1, diat 43–106)

Juho Kotanen esitteli toimenpiteiden suunnittelua. Toimenpiteet mitoitetaan siten, että saavutetaan tai ylläpidetään vesien hyvä tila. Toimenpiteet on koottu toimialoittain ja niiden tarkemmat kuvaukset [Vesien- ja merenhoidon suunnitteluopas 2028–2033-julkaisussa \(versio 5.5.2026, pdf\)](#). Muutkin vesienhoidon suunnittelun opasmateriaalit ja taustadokumentit kaudelle 2028–2033 ovat saatavilla verkossa (ml. edellä mainittu vastikään valmistunut opas ympäristötavoitteiden asettamisesta ja niistä poikkeamisesta):

<https://www.ymparisto.fi/fi/luonto-vesistot-ja-meri/vedet-ja-vesistot/vesien-ja-merensuojelu/vesien-ja-merenhoidon-suunnitteluoppaat-asiiantuntijoille>

Toimenpiteet voidaan jakaa:

- perustoimenpiteisiin (lakisääteisiä)
- täydentäviin toimenpiteisiin (jos perustoimenpiteet eivät riitä, ts. hyvää huonommassa olevat vesimuodostumat)
- ohjauskeinoihin (osa täydentäviä toimenpiteitä), jotka jaettu neljään kategoriaan:
  - Oikeudelliset ohjauskeinot
  - Taloudelliset ja institutionaaliset ohjauskeinot
  - Tiedolliset ohjauskeinot
  - Tutkimus ja kehittäminen

Ohjauskeinojen osalta YM on järjestänyt/järjestää neljä sidosryhmille kohdistettua työpajaa toukokuussa, josta kutsu on välitetty YTR:lle aiemmin.

Vuokko Mähönen kertoi maataloussektorin toimenpiteiden suunnittelusta. Monet toimenpiteet tulevat maatalouden CAP-ohjelmasta (2022–2027). Perustoimenpiteitä ei mitoiteta alueellisesti eikä niistä koituvia kustannuksia oteta huomioon vesienhoidon suunnittelussa. Toimenpiteiden suunnittelussa on hyödynnetty VESSU-hankkeessa tuotettua kohdentamisaineistoa, joka näkyy viljelijöille VIPU-palvelussa.

Kotanen kertoi metsätalouden toimenpiteistä. Metsätaloussektorilla täydentävät toimenpiteet mitoitetaan suunnittelualueittain ja kustannukset arvioidaan ohjeellisten euromäärien mukaan. Uusina toimenpiteinä on jatkuvan kasvatuksen hyödyntäminen ja maanmuokkauksen haittojen vähentäminen pohjavesialueilla. Kunnostusojituksen ja ojitusmätästyksen tehokkaammat vesiensuojelurakenteet -toimenpide ei enää kuvaa pelkästään ojitusmääriä vaan %-osuutta ojitushankkeista, joissa tehokkaampia vesiensuojelumenetelmiä on hyödynnetty. Suojavyöhykkeiden leveyttä on kasvatettu suunnittelussa 15 metristä 30 metriin.

Happamien sulfaattimaiden toimenpiteet liittyvät pitkälti maan kuivattamiseen maa- ja metsätaloudessa. Etelä-Savossa ei esiinny happamia sulfaattimaita, mutta jonkin verran mustaliuskealueita, jotka aiheuttavat samankaltaisia ongelmia vesiin.

Yhdyskuntien perustoimenpiteitä ovat mm. laitosten käyttö ja ylläpito. Uudet perustoimenpiteet liittyvät uuteen jätevesidirektiiviin. Täydentävinä toimenpiteinä laitosten käytön ja ylläpidon tehostaminen ja puhdistamoiden sulkeminen ja siirtoviemärien rakentaminen. Suunnittelussa tehdään yhteistyötä KASEVK:n vesihuoltoyksikön ja LVV:n puhdistamovalvojen kanssa.

Haja- ja loma-asutuksessa on vain yksi perustoimenpide: kiinteistökohtaisten jäteveden käsittely-yksiköiden käyttö ja ylläpito. Jätevesijärjestelmien tarkistusten tehostaminen herkillä alueilla siirtyy ohjauskeinoksi.

Liisa Muuri kertoi, että Etelä-Savossa on vain kaksi vesimuodostumaa, joihin kohdistuu kalakasvatustoiminnan paine. Kalankasvatukseen liittyvät ohjauskeinot koskevat lähinnä merialueen verkkoallaskasvatusta ja isoja kiertovesilaitoksia.

Turvetuotannon perustoimenpide on uudistunut siten, että se sisältää kaikki turvetuotannossa käytetyt vesiensuojelumenetelmät. Uutena toimenpiteenä esitetään turvetuotannosta poistuvien alueiden ennallistamista, jonka suunnittelussa hyödynnetään JTF-hankkeissa tuotettuja esiselvityksiä ja suunnitelmia.

Uutena toimenpiteenä kaikkea luvanvaraista toimintaa koskee ”lupien tarkastelu ja lupatarpeen harkinta”-toimenpide.

Juha Rautio kertoi pohjavesiin kohdistuvista toimenpiteistä. Pohjavesialueiden toimenpiteet suunnitellaan aina pohjavesialuekohtaisesti. Sekä pintavesiin että pohjavesiin kohdistuvat toimenpiteet suunnitellaan niin, ettei tule päällekkäisiä kustannuksia.

Muuri kertoi, että kunnostus, vesirakentaminen ja säännöstely -sektorin toimenpiteet ovat suoraan vesistössä tehtäviä kunnostustoimenpiteitä, kuten järvien kunnostusta, virtavesien elinympäristökunnostuksia, vaellusesteiden poistoa ja kalankulun helpottamista. Uutena toimenpiteenä on lupien muutostarpeen tarkastelu.

Vesienhoitosuunnitelmalle tehdään SOVA-lain (200/2005) mukainen ympäristövaikutusten arviointi. Ympäristöselostus, jonka sisällöstä säädetään SOVA-asetuksessa, laaditaan osana muuta valmistelua ennen suunnitelman tai ohjelman hyväksymistä. Yleisöllä tulee olla mahdollisuus saada tietoja suunnitelman ja ympäristöselostuksen lähtökohdista, tavoitteista ja valmistelusta ja esittää niistä mielipiteensä.

Keskustelu:

Vesienhoidon suunnittelu tehdään vesienhoitoaluekohtaisesti, mutta ryhmät tekevät tiivistä yhteistyötä vesienhoitoalueiden rajojen yli.

Kalataloudellisesta näkökulmasta katsottuna Vuoksen vesienhoitoalueella ei ole juurikaan säilynyt vaelluskalojen kutualueita ja vaellusesteitä on jonkin verran. Lupien muutostarpeen tarkastelu tuo painoarvoa esteiden poistohankkeiden edistämiseksi, mutta lainsäädäntö ei sen osalta muutu. Toimenpiteiden suunnittelu kytkeytyy kansalliseen ennallistamissuunnitelmaan, Vuoksen vesistön järvitaimenkantojen toimenpideohjelmaan 2025–2035 sekä kansalliseen kalatiestrategiaan, jonka päivitystyö on parhaillaan käynnissä. Toimenpiteiden toteutuminen riippuu käytettävissä olevasta rahoituksesta.

Valuma-aluekohtaisia suunnitelmia ehdotetaan koko valtakunnan alueelle noin 400 kpl, mutta pohdittiin, mitä se voisi tarkoittaa yksittäisen valuma-alueen, kuten Kuolimon, kannalta. Toimenpidettä ei tulla kohdentamaan suoraan vesimuodostumiin, vaan suunnittelualuekohtaisesti. Suunnitelmat voivat koskea eritasoisia valuma-alueita. Toimenpide herätti kiinnostusta ja halua osallistua toteuttamiseen.

Metsätalouden osalta todettiin, että Pohjois-Suomessa on paremmat edellytykset jatkuvaan kasvatukseen, sillä siellä on muodostunut suurempia aluekokonaisuuksia ja olosuhteet ovat paremmat eri-ikäiselle kasvatukselle.

Itä-Suomen elinvoimakeskuksen vesienhoidon edistämispuolella ei ole Heidi Vallan mukaan tapahtunut suuria muutoksia rahoituksen myöntämisessä. Hankkeen suunnittelu ja rahoituksen hakeminen on haastavaa, kun rahoituslähteitä on lukuisia, eivätkä ne tee yhteistyötä keskenään. ACWA LIFE -hankkeessa kartoitetaan rahoituslähteitä ja haetaan keinoja omarahoitusosuuden kattamiseksi. Pohjavesihankkeissa rahoitusta voi ensi vuodesta alkaen myöntää myös tutkimuksiin ja selvityksiin, ja sitä voi jo hakea syksyllä alkavassa haussa. Syksyn haku järjestetään totuttua aikaisemmin, 15.9.–30.10.2026.

Maanomistaja tarvitsee tietoa eri rahoitusvaihtoehdoista ja miten lähteä edistämään hankkeita omalla maalla. Metsänhoidon suosituksissa on kerrottu 30 m:n levyisen suojavyöhykkeen hyödyistä. Suositeltava suojavyöhykeleveys riippuu alueen ominaisuuksista ja voi olla vaihtelevan levyinen ([Suojavyöhykkeet ja rantametsät, metsanhoidonsuosituks.fi](https://www.metsanhoitonsuosituks.fi)).

Tuotiin esiin, että ojitetut turvemaat, jotka ovat metsätalouskäytössä epäonnistuneet, voisivat olla hyviä ennallistamiskohteita. Näillä alueilla ennallistaminen voisi olla kustannustehokasta ja ristiriidattomampaa.

7. Yhteistyöryhmän jäsenistön vesienhoidon kuulumisia

7.1 Kuivuustilanne

Varpu Rajala Kaakkois-Suomen elinvoimakeskuksesta esitteli kuivuustilannetta (Liite 1, diat 108–114). Yhdessä tulvakeskuksen kanssa on perustettu kuivuusryhmä. Kuivuusennätyksiä on tehty monella havainnointipaikalla. Vuoksen vesistöalueella tavallista kuivempi ajanjakso on alkanut jo v. 2024. Tarvittaisiin pitkä sadejakso, jotta tilanne palautuisi normaalille tasolle. Suurten järvien vedenkorkeudet ovat kesäkuussa ajankohtaan nähden poikkeuksellisen alhaalla ja Vuoksella on aloitettu ennätyksellisen alhaiset juoksutukset toukokuussa 2026. Poikkeuslupia on haettu Puulan ja Ylä-Enonveden säännöstelyyn.

Tulvahuippu on jäänyt mitättömäksi esim. Kyyvedellä ja Iso-Naakkimalla ja se on tapahtunut n. kuukautta tavanomaista aiemmin. Saimaan vedenkorkeus nousee yleensä pitkälle kesään, mutta se on jo nyt käännytynyt laskuun. Poikkeusjuoksutuksilla vedenpintaa saadaan säilytettyä korkeammalla. Saimaalla on tehty tulva- ja kuivuusvahinkoarvioiden yhteenveto ([Saimaan tulva- ja kuivuusvahinkoarvioiden yhteenveto, doria.fi](https://www.doria.fi)). Kuivuudella on vaikutusta laajalti mm. virkistyskäyttöön, vedenlaatuun ja kalastoon.

Myös pohjavesien pinnat ovat olleet alhaalla, mistä voi aiheutua vedenlaatuhaittaa kaivovesille ja joitakin kaivoja on jo kuivunut.

7.2 Pohjavesihanke

Kirsi Haajanen Savonlinnan kaupungilta esitteli Savonlinnan seudun pohjavesihanketta (Liite 1, diat 115–119). Savonlinnan kaupunki on saanut rahoitusta pohjavesialueiden suojelusuunnitelmien laatimiseen ja päivittämiseen kahdessa erässä vuosina 2026–2028. Osalle pohjavesialueista on laadittu suojelusuunnitelma vuosina 2011–2013, mutta muutamalle ei ole lainkaan. Hanke toteutetaan osittain pro gradu -työnä ja konsulttia käytetään tarkemmissa selvityksissä. Syksyllä voidaan hakea rahoitusta tutkimus- ja selvityshankkeisiin, jotka täydentävät tätä hanketta.

GTK on julkaissut hiljattain laajan raportin: Salpausselkien alueen yhteenvetoraportti ([Salpausselkien alueen yhteenvetoraportti, hakku.gtk.fi](https://salpausselkienalueen.yhteenvetoraportti.hakku.gtk.fi)).

8. Muut asiat

Keskusteltiin yhteistyöryhmän Teams-ryhmän tarpeellisuudesta. Teamsin kautta on jaettu mm. kokousmateriaalia, mutta siellä ei ole juuri syntynyt keskustelua. Teknisten haasteiden takia ryhmä on ollut vähällä käytöllä ja päätettiin lakkauttaa.

Vaikuta vesiin -päivät järjestetään 16.9.2026 Hämeenlinnassa ja etäyhteydellä.

9. Kokouksen päättäminen ja seuraava kokous

Todettiin, että seuraava kokous tullaan alustavasti järjestämään syyskuussa, ajankohta ja kokouksen järjestämistapa tarkentuvat myöhemmin (mahdollisesti etäkokous).

Kokouksen aiheista toivotaan palautetta [Webropol-kyselyn](#) kautta. Kyselyyn voi vastata 19.6.2026 saakka.

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 12.30.

Puheenjohtaja

Veli-Matti Vallinkoski

Sihteeri

Liisa Muuri

Liitteet Liite 1. ESA YTR 27.5.2026, kokousaineisto

Jakelu Etelä-Savon vesienhoidon yhteistyöryhmän jäsenet ja varajäsenet